

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Ε΄.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΑΙ

Η αρχιεπισκοπή ή επισκοπή είναι ή κατά μέρος διοικητική αρχή της Εκκλησίας, έχουσα εδouxώς ικανήν αυτεξουσιότητα, άσκούσα όμως ένίστε και παπικήν τινα επί του κατωτέρου κλήρου δεσποτείαν. Είς τας χείρας δέ ταύτης έναπόκειται σχεδόν είπειν της Εκκλησίας ή πρόοδος και ευημερία· διότι από ταύτην προχειρίζονται οι κατώτεροι ποιμένες των εκκλησιών και ένοριών και από ταύτης πνέει ή πνεύμα ζωής έφ' όλην τήν ποιμνήν ή λιψ καιστικός και άποξηραντικός πικτός άγαθού και καλού. Διά τούτου ήμεις μεγάλην σπουδαιότητα διδομεν εις τας αρχιεπισκοπάς και επισκοπάς. Τό ισόβιον άλλως και άμετάθετον των επισκόπων παρέχει αυτοίς σπουδαίον δράσεως στάδιον, αλλά και οδ σμικράν ένώπιον του Θεού και των ανθρώπων εδύνην.

Προχειριζόμενοι επίσκοποι και αρχιεπίσκοποι μίας του Χριστού ποιμνης, χωρίς ουδέ παδιν ουδέ μετάθεσιν να φοβώνται, με δικαιοδοσίαν άλυτοαρχικήν σχεδόν είπειν, με αυτεξουσίαν ένέργειαν μη περιοριζομένην είμη υπό του όρίζοντος των Κανόνων και των Νόμων, δύνανται τά μέγιστα να συμπάλωσιν εις τήν ανακαίνισιν της Εκκλησίας και τήν αναγέννησιν του θρησκευτικού αίσθήματος. άρκεί μόνον βαθύτητα να έμφωρώνται και έμπνέωνται αυτοί οι Έδιοι υπό τούτου. Δύνανται τά των ένοριών να κανονίσωσι δύνανται καλούς ποιμένας να χειροτονήσωσι δύνανται τους επάρχοντας να καθοδηγήσωσι δύνανται τό κήρυγμα να αναζωοπορήσωσι δύνανται πνεύμα έν Χριστώ ζωής πανταχού να έμφυσήσωσι τίς δύνανται να περιορίσχη τας ένεργείας των ; τίς να έμποδίσχη τον ζήλον των ;

Αν έως τώρα ταύτα δέν έγιναν, τούτο δέν σημαίνει ότι δέν δύνανται να γείνωσιν. άλλ' ότι δέν εδρέθησαν εισέτι οι άνθρωποι οι υπό τούτων ιδεών έμπεφορημένοι· άλλ' άς μη άπελπίζωμεθα ! Εδouxώς αι τελειοταται ήμέραι μας παρέχουσι δείματά τινα άγαθών επισκοπικών ένεργειών και αι έλ-

πίδες μας αναρριπίζονται. Ό,τι έκαμεν ο Μέγας Βασίλειος ως επίσκοπος Καισαρείας και Καππαδοκίας, πρέπει να ήναι τό παράδειγμα και ο υπογραμμός παντός ορθοδόξου και άληθοδς επισκόπου της του Χριστού Εκκλησίας.

Όδτω λοιπόν έχόντων των πραγμάτων, τά των αρχιεπισκοπών και επισκοπών δύνανται τίς να είπη ότι κατ' αρχήν σχεδόν εδ έχουσιν· άπομένει δέ μόνον να περιορισθή ή της αυτεξουσιότητος αυτών παπική κατά χρησιν, ή μέχρι δεσποτείας και τυραννίας πολλάκις προβαίνουσα.

Τούτο καίτοι είναι ζήτημα χαρακτηριστικό και προθέσεως. έν τούτοις άμα ως εφαρμοσθώσιν αι ένορία και οι πιστοί λάθωσι τό δικαίωμα του να προτείνωσι τους έαυτών ποιμένας και να εκλέγωσι τους επτρόπους της ένορίας των, τούτέστιν άμα ως και τό χριστεπώνυμον πλήρωμα λάθη μέρος εις τά της Εκκλησίας, φρονούμεν ότι και χωρίς άλλου τινός ειδικού περιορισμού θα περιορισθή μέγιστος ή παπική του δεσπότητος τυραννία επί του κατωτέρου κλήρου. Και νομίζομεν ότι τούτο μόνον άρκεί, διότι ή μείωσις άλλως της αρχιεπισκοπικής ή επισκοπικής εξουσίας ζημίαν μάλλον ή ύφελος ήθελε προξενήσχη· καθότι άνευ αυτεξουσιότητος τινος ή αρχιεπισκοπή ή επισκοπή ήθελεν άποδη άνευ δυνάμεως. Αν μάλιστα ήθελε κριθή καλόν και τον αρχιεπίσκοπον ή επίσκοπον της ποιμνης να προτείνη τό μέλλον ποιμνίον του εις τήν Ιεράν Σύνοδον, ως τό πάλαι έγένετο, και μετά ταύτα ή Ιερά Σύνοδος να κάμη τας προτάσεις εις τήν Βασιλείαν, τότε νομίζομεν ότι τά εκκλησιαστικά ήμών πράγματα ήθελεν λάθη και πάλιν τήν ώραίαν και άφελή χριστιανικήν εκείνην άπλότητα των πρώτων χριστιανικών χρόνων. Μας τρομάζει μόνον του καιρού και των ήθών ή διαφορά και διά τούτο τήν πρότασιν μας ταύτην κόμνομεν μετ' έπιφυλακτικότητος μεγίστης.

Τέλος—διά να έλθωμεν εις τό συμπέρα-

σμα—έκείνο επί του όποιου κυρίως δέον να επιτηθή μέγιστος των άρμοδιών ή προσοχή είναι ή πλήρωσις πατών των από μακροδ ή και νεωστί χηρευστών αρχιεπισκοπών ή επισκοπών δια προσώπων ικανών και αξίων. Τό να μένη μία επισκοπή επί μακρόν ή και έφ' ικανόν άνευ επισκόπου με αναπληρωτικήν μόνον επισκοπικήν επιτροπήν, τούτο οδ μόνον εις τους ιεροδς Κανόνας αντιβαίνει, νομίζομεν. αλλά και τά πνευματικά του ποιμνίου συμφέροντα ζημιού μέγιστος, άφιεμένου εις τήν διάκρισιν του ένδς και του άλλου. Διά τούτο έγκλημα διαπράττει ή Εκκλησία και μάλιστα ή Πολιτεία, ήτις και επιδιώκει μάλλον τά του κόμματος συμφέροντα, μη φροντίζουσα περι της πληρώσεως των κενών επισκοπικών έδρών έν τή πνεύματι των Ιερών Κανόνων και του Εδούγγελίου του Χριστού δι' ανθρώπων αξίων, διακεκριμένων κατά τε τήν άρετήν πρωτίτως και τήν μόρφωσιν.

Ζητούσι τινες τήν μείωσιν των αρχιεπισκοπικών και επισκοπικών έδρών· αλλά πρέπει ή Εκκλησία, διαμαρτυρομένη, να τοίς είπη να μη μετακινώσιν ορια αιώνια εδύθεντο οι πατέρες ήμών. Άλλως τε ή μείωσις των έδρών εις τί ήθελεν ύφελήσχη ; Η κατά Χριστόν εκλογή και χειροτονία, ίδού τό πάν ! Αν δέ μάλιστα πλείστας έχωμεν αρχιεπισκοπικές και επισκοπικές έδρας, τόση τό καλλίτερον· Έκ των πολλών ποιμένων, άν πάντες είναι καλοί, μεγαλύτερα ή ύφέλεια, άν δέ τινες μόνον, τούλάχιστον οδτω θα δπάχωσιν έπιίδες· ότι θα ήσαν εκ των ύλιγών. Επειτα εις πάσαν έργασίαν ο μερισμός είναι β,τι άριστον· πώς δυνάμεθα λοιπόν να άρνηθώμεν τούτο δια τήν ύφιστην έργασίαν της πνευματικής ποιμαντορίας ; Ημεις τούδλαχιστον φρονούμεν ότι δέον τά πράγματα να μείνωσιν ως έχουσι, με τινας μόνον μεταβολάς επί τά κρείττω άς ύπεδειξαμεν και άς καλλιον ήμών ή Εκκλησία γινώσκει.

ΝΟΜΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ

ΦΥΣΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΕΝ τή περι δικαιογονίας άρθρω έγράφη, ότι οι κανόνες οι εκ της ανθρωπίνης συνειδήσεως πηγάζοντες κατανέμονται εις